

Prof. Dr. Vágás István

(Losonc, 1930. június 4. – Szeged 2018. november 3.)

Dr. Vágás István élete és pályája szorosan összefonódott a vízzel, a folyókkal. A magyar hidrológia és vízépítés olyan korszakalkotó generációjának volt ő a részese és egyik meghatározója, amely az évtizedek viharain keresztül is szilárdan megtartotta mérnöki esküjét és élete során szolgálta hazáját.

1930. június 4-én Losoncon született értelmiségi család második fiú gyermekeként. Középiskolai tanulmányait követően a Budapesti Műszaki Egyetemen kezdte meg felsőfokú tanulmányait, ahol 1952-ben szerzett vízépítő mérnöki diplomát. Ezt követően egyetemi tanársegédként támogatta az egyetemi képzést számos nagynevű professzor mellett. 1954-től a VIZITERV tervező mérnökeként tevékenykedett, majd 1955 és 1965 között a Vízgazdálkodási Tudományos Kutató Intézet (VIKTUKI) kutatója volt. 1966-tól nyugállományba vonulásáig (1992) az Alsó-Tisza-vidéki Vízügyi Igazgatóságnál töltött be a vízgazdálkodással és a hidrológiával kapcsolatos munkaköröket, mint osztályvezető, főosztályvezető, tudományos tanácsadó. Pályafutása során, a Duna és Tisza szinte valamennyi árvízvédekezésénél részt vett; 16 védekezés szakértője volt.

Kitartó és alapos kutató munkájának eredményeként 1966-ban a műszaki tudományok kandidátusa, 1979-ben a műszaki tudományok doktora (MTA) címet szerezte meg. Tudományos és oktatási tevékenységének elismeréseként a Budapesti Műszaki Egyetem 1989-ben címzetes egyetemi tanári címet adományozott számára.

Szakmai fejlődésére folyamatosan nagy figyelmet fordított. Kutatási területei kezdetben az ülepítés-technikai hidraulika, a kúthidraulika kérdéseire irányult. Később ezen kutatási irányok kiegészültek a matematikai analízis és valószínűség elmélet, az entrópia-elmélet eredményeire építő hidraulikai problémák vizsgálatával. Szakmai kutatásainak legnagyobb részét az árvíz-,

belvíz-, és talajvíz hidrológia törvényszerűségeinek elemzése, vizsgálata jelentette. Felismerve a hazai vízgazdálkodás szakmai kihívásait példátlan alaposággal vizsgálta és dolgozta fel a hazai folyók hidrológiai sajátosságait, amelyek alapján számos árvíz-hidrológiai alaptörvényt fogalmazott meg, elsődlegesen a Tisza és mellékfolyóinak viselkedésére. Az általa kidolgozott árvízi menetgörbe vizsgálatok egyedülálló szakmai eredményeikkel támogatták a hazai hidrológiai kutatásokat.

Szakirodalmi tevékenységének eredményeként mintegy 160 tudományos szakkikk látott napvilágot. Eredményeit számos szakkönyvben foglalta össze szerzőként: „Hidrológiai statisztika” (1974) c. egyetemi jegyzet, a „Tisza árvizei” c. szakkönyv (1982), „Az exponenciális egyenletű vonalak nem euklideszi tulajdonságainak műszaki értelmezése”, és a "Nem-euklideszi műszaki síkgeometria" (1999) c. tanulmánykötet. Társszerzőként „A veritékes honfoglalás” és a kibővített „A Tisza és árvizei” (2016) című kötetekben foglalta össze tapasztalatait, kutatási eredményeit.

Rendkívüli elkötelezettséggel szervezte, irányította a Hidrológiai Közöny megjelenését, amelyhez kapcsolódóan 1959-1989 között rovatvezetői, 1989-2016 között főszerkesztői feladatokat látott el.

1990-től a Magyar Tudományos Akadémia Hidrológiai, ill. Vízgazdálkodás-tudományi Bizottsága tagja, utóbbinak 3 éven át elnöke, 6 éven át köztestületi doktor-képviselője volt.

Páratlan szakmai pályáját számos elismerés kísérte:

- Kiváló Dolgozó (1961., 1968., 1974.)
- Árvízvédelemért Érem (1956., 1965., 1966., 1967., 1970.)
- Munka Érdemrend Bronz fokozat (1967.)
- Munka Érdemrend Ezüst fokozat (1970.)
- Kiváló Munkáért (1984., 1985.)
- Bogdánfy Ödön Emlékérem (1978.)
- Környezetvédelemért Érem (1989.)
- Schafarzik Ferenc Emlékérem (1991.)
- Vásárhelyi Pál Díj (1992.)
- Kvassay Jenő díj (1994.)
- Alsó-Tisza vidékéért Emlékérem (1996.)
- Magyar Hidrológiai Társaság Tiszteleti tag (2000)
- Vizek Kártételei Elleni Védekezésért Bronz Érdemérem (2006.)
- A Szegedért Alapítvány kitüntetettje (2004.)
- Vásárhelyi Pál emléklap (1958) MHT

- Kvassay Jenő emléklap (1971) MHT

Kiemelt figyelmet fordított megszerzett tudásának, tapasztalatainak megosztására. Számos konferencián és előadóülésen tartott beszédei során a hallgatóság aktív bevonásával, szemléletesen és közérthető formában adta át megszerzett tudását. Kötelességének érezte a jövő mérnök generációinak szakmai és emberi támogatását. Közreműködésével számos diplomamunka és doktori értekezés került kidolgozásra.

Rendkívüli felkészültsége, széleskörű szakmai tapasztalata és kutatási eredményei révén kiemelkedő életpálya adatott meg számára, melyet mindvégig a szakmai alázat vezérelt. Halálával a magyar vízgazdálkodás egyik legnagyobb alakja hagyta el a vízügyi szolgálatot.

Emlékét kegyelettel megőrizzük.